

Sygn. akt IV KK 303/17

POSTANOWIENIE

Dnia 18 października 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Tomczyk

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.,
po rozpoznaniu w dniu 18 października 2017 r.
sprawy **K.G.**
skazanego z art. 177 § 1 k.k. w zw. z art. 178 § 1 k.k.,
z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego
od wyroku Sądu Okręgowego w K.
z dnia 1 grudnia 2016 r., sygn. akt IX Ka (...),
utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w S.
z dnia 23 lutego 2017 r., sygn. akt II K (...),

**oddala kasację jako oczywiście bezzasadną, a kosztami
sądowymi postępowania kasacyjnego obciąża skazanego.**

UZASADNIENIE

K.G. został oskarżony o to, że w dniu 4 listopada 2014 r. w S., nieumyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym w ten sposób, że kierując pojazdem R. o nr rej. (...) nie dostosował prędkości jazdy do istniejących warunków drogowych, na skutek czego uderzył w betonowy przepust, w wyniku czego pasażer w/w pojazdu P.B. doznał obrażeń ciała w postaci wielomiejscowych stłuczeń ciała powikłanych odmą płuca prawego, stłuczeniem płuc, złamaniem żeber prawych I-VIII, złamaniem żebra lewego VIII, podwinięciem w stawach żebrowo - kręgosłupowych żeber X-XII prawych, złamaniem obojczyka prawego, złamaniem łopatki prawej, złamaniem prawych wyrostków poprzecznych Th8, L1, L2, złamaniem podudzia, ranami szarpanymi ramienia i łokcia prawego, co

naruszyło czynności narządu jego ciała na okres powyżej siedmiu dni, po czym zbiegł z miejsca zdarzenia, tj. o czyn z art. 177 § 1 k.k. w zw. z art. 178 § 1 k.k.

Sąd Rejonowy w S. wyrokiem z dnia 23 lutego 2016 r., w sprawie o sygn. akt II K (...), uznał oskarżonego za winnego popełnienia zarzucanego mu aktem oskarżenia czynu stanowiącego przestępstwo z art. 177 § 1 k.k. w zw. z art. 178 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 177 § 1 k.k. w zw. z art. 178 § 1 k.k. wymierzył mu karę roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności. Na podstawie art. 42 § 2 k.k. w zw. z art. 43 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. orzekł wobec K.G. środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 2 lat.

Apelacje od powyższego wyroku wywiedli: oskarżony i jego obrońca. Oskarżony nie sprecyzował zarzutów apelacji, ale z jej treści wynikało, że kwestionuje on wyrok w całości. Oskarżony wniósł w apelacji głównie o złagodzenie kary przez warunkowe zawieszenie wykonania kary pozbawienia wolności i skrócenie zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych.

Obrońca oskarżonego zaskarżył wyrok w całości i zarzucił:

„1. obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia polegającą na:

a) naruszeniu art. 4 k.p.k. i art. 5 § 1 k.p.k., 410 k.p.k. w związku z art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k. poprzez przytaczanie w treści uzasadnienia jedynie twierdzeń, wnioskowań oraz dowodów uzasadniających przyjętą przez Sąd tezę, że oskarżony zbiegł z miejsca zdarzenia, przy jednoczesnym pomijaniu okoliczności przemawiających na korzyść oskarżonego, takich jak:

- treści zeznań świadka P.K., w zakresie okoliczności związanych z natychmiastowym udzieleniem niezbędnej pomocy ofiarom wypadku, poprzez poinformowanie odpowiednich służb chwilę po zdarzeniu, oraz w zakresie okoliczności niezwłocznego przybycia na miejsce zdarzenia innych osób stojących przy pokrzywdzonym,

- treści policyjnej notatki urzędowej 4 listopada 2014r. (k. 11), z której wynika, że natychmiast po zdarzeniu ustalono tożsamość i adres K.G.,

b) naruszeniu art. 7 k.p.k. w związku z art. 410 k.p.k. poprzez dowolną ocenę zebranego w sprawie materiału dowodowego polegającą na przyjęciu, że

stanowiąca dowód opinia biegłego z zakresu ruchu drogowego jest pełna i jasna, w sytuacji, gdy biegły ten przyznał, że sporządził ekspertyzę w oparciu o bardzo słabej jakości materiał dowodowy, oraz że przy sporządzaniu opinii zastosował metodę badawczą, przy której nie jest możliwe określenie skali błędu pomiarowego, c) naruszeniu art. 7 k.p.k. w związku z art. 410 k.p.k. poprzez sprzeczne z zasadą sędziowskiej oceny dowodów uznanie, że oddalenie się oskarżonego z miejsca zdarzenia skutkowało utrudnieniem w ustaleniu jego tożsamości, podczas gdy okoliczność ta została stwierdzona niezwłocznie po wypadku i nie napotkano żadnych trudności w tym zakresie,

2. naruszenie przepisów prawa materialnego poprzez błędne zastosowanie i błędną wykładnię art. 177 § 1 k.k. w związku z art. 178 § 1 k.k. w odniesieniu do okoliczności, że oskarżony zbiegł z miejsca zdarzenia, podczas gdy zebrany w sprawie materiał dowodowy nie daje podstaw dla wystąpienia kwalifikacji z tego przepisu”.

Wskazując na powyższe zarzuty, wnioskował „o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez wyeliminowanie ustalenia, iż oskarżony zbiegł z miejsca zdarzenia, a tym samym przyjęcie, że dopuścił się on jedynie występku z art. 177 § 1 k.k. i wymierzenie mu kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania oraz skrócenie okresu obowiązywania orzeczonego wobec niego środka karnego, ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu”.

W razie nieuwzględnienia powyższych zarzutów i wniosków, z ostrożności procesowej, zaskarżonemu orzeczeniu zarzucił:

„- rażącą niewspółmierność orzeczonej wobec oskarżonego kary bezwzględnego pozbawienia wolności oraz orzeczonego środka karnego, która to zbyt surowa kara nie zaspakaja społecznego poczucia sprawiedliwości, przy uwzględnieniu faktu pojednania się pokrzywdzonego z oskarżonym oraz jego udokumentowanej w opinii kuratorskiej pozytywnej prognozy kryminologicznej i wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez wymierzenie oskarżonemu kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, jak również wnosił o złagodzenie orzeczonego wobec oskarżonego środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych, poprzez orzeczenie tego zakazu na okres jednego roku”.

Podczas rozprawy odwoławczej obrońca oskarżonego złożył kilka wniosków dowodowych, które w większości Sąd odwoławczy oddalił.

Po rozpoznaniu sprawy z powodu tych apelacji Sąd Okręgowy w K. wyrokiem z dnia 1 grudnia 2016 r. utrzymał zaskarżony wyrok w mocy (sygn. akt IX Ka (...)).

Kasację od powyższego orzeczenia złożył obrońca K.G., zarzucając:

- „1) art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k. i art. 458 k.p.k. polegające na nierzetelnym rozważeniu zarzutów zawartych w apelacji przy zastosowaniu ogólnikowych stwierdzeń z pominięciem przedstawienia stosownej argumentacji w sposób wszechstronny i konkretny i jednocześnie Sąd II instancji orzekając o utrzymaniu w mocy zaskarżonego orzeczenia Sądu I instancji doprowadził do „przeniesienia” uchybień do orzeczenia Sądu II instancji, a ponadto Sąd II instancji sporządził uzasadnienie, które nie spełnia postulatów jasności, jednoznaczności i czytelności,
- 2) art. 4 k.p.k. i art. 366 § 1 k.p.k. polegającą na tym, iż Sąd Okręgowy w K. nie skorygował uchybień jakich dopuścił się Sąd Rejonowy w S. w postaci braku dążenia do wyjaśnienia istotnych okoliczności sprawy mogących przemawiać na korzyść K.G.,
- 3) art. 452 k.p.k. w związku z art. 170 § 1 pkt 2 k.p.k. i art. 170 § 1 pkt 5 k.p.k. i art. 94 § 1 pkt 4 i 5 k.p.k. polegające na oddaleniu złożonych na rozprawie apelacyjnej wniosków dowodowych obrońcy oskarżonego z podaniem błędnej podstawy prawnej tej decyzji bowiem ocena zasadności wniosków dowodowych z opinii biegłych powinna odbywać się jedynie przez pryzmat przepisu art. 193 § 1 k.p.k. lub art. 201 k.p.k., a nadto niezawarcie rozstrzygnięcia i uzasadnienia co do innych też dowodowych zawartych we wnioskach dowodowych złożonych przez obrońcę oraz zaniechanie przeprowadzenia opinii biegłych z zakresu psychiatrii mimo, iż Sąd II instancji na okoliczności o których mowa we wniosku dowodowym obrońcy i w konsekwencji naruszenie art. 193 k.p.k. i art. 202 k.p.k.,
- 4) art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k. w związku z art. 424 § 1 pkt 2 i § 2 k.p.k. poprzez pominięcie w ramach kontroli apelacyjnej części argumentacji obrony dotyczącej wadliwości uzasadnienia wyroku Sądu I instancji w zakresie rozważenia okoliczności rzutujących na zamiar działania skazanego, rozmiar jego zawinienia,

kwalifikację prawną jego zachowania oraz w konsekwencji na wymiar orzeczonej wobec niego kary pozbawienia wolności,

5) art. 410 k.p.k. w zw. z art. 366 k.p.k. w zw. z art. 167 k.p.k. w zw. z art. 433 par. 2 k.p.k. i art. 457 par. 3 k.p.k. poprzez pominięcie przy kontroli apelacyjnej i wyrokowaniu znajdującego się oświadczenia oskarżonego nazwanego przez niego mylnie wyjaśnieniami pisemnymi znajdującego się w aktach sprawy na karcie 240 wysłanego drogą listowną dla celów przedmiotowego postępowania, a tym samym wydanie wyroku przez Sąd I instancji w oparciu o niepełny materiał dowodowy, podczas gdy, zgodnie z linią orzecniczą Sądów Apelacyjnych (np. wyrok SA w G. z 24 listopada 2015 r., II Aka (...), wyrok SA w (...) z 17 stycznia 2013 r., II Aka (...), KZS 2013, z. 4, poz. 61) i Sądu Najwyższego, Sąd ma obowiązek przesłuchania oskarżonego co do okoliczności o jakich mowa w oświadczeniu z karty 240 akt sprawy”.

Podnosząc powyższe zarzuty autor kasacji wniósł o uchylenie wyroku Sądu Okręgowego w K. i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd drugiej instancji.

W odpowiedzi na kasację prokurator Prokuratury Rejonowej w S. wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wbrew twierdzeniom autora nadzwyczajnego środka zaskarżenia ogląd sprawy przez pryzmat zarzutów apelacji dokonany przez Sąd Okręgowy w K. został przeprowadzony w sposób wyczerpujący i prawidłowy, a rozstrzygnięcie wydane w oparciu o cały zgromadzony materiał dowodowy, oceniony w ramach przesłanek wskazanych w art. 7 k.p.k., nie było wynikiem błędnego działania Sądu ad quem.

W takiej sytuacji formułowane w kasacji zarzuty naruszenia przepisów art. 433 § 2 i 457 § 3 k.p.k. (vide zarzut z pkt. 1, 4) traktować należy jako podniesione instrumentalnie, w celu nadania temu pismu procesowemu formalnie kasacyjnego charakteru i stanowiące polemikę z wywodami Sądu odwoławczego, w sposób szeroki i wnikliwy odnoszącymi się do poszczególnych zarzutów apelacji, zarówno oskarżonego, jak i jego obrońcy. Polemiczny charakter zarzutów kasacyjnych, podkreślających wystąpienie „efektu przeniesienia” unaocznia zaprzeczenie oczywistościom i uwypuklanie okoliczności mało istotnych lub wręcz zupełnie

niemających znaczenia, a co najważniejsze – brak wykazania wpływu formułowanych w kasacji naruszeń przepisów postępowania (określanych wszak jako rażące) na treść zaskarżonego wyroku. W takiej zaś sytuacji przywołanie zarzutów apelacyjnych jako nierzetelnie rozważonych nie mogło przynieść pożądaných przez skarżącego rezultatów, tym bardziej że uzasadnienie kasacji globalnie atakuje najistotniejsze ustalenia dokonane przez Sąd pierwszej instancji, potwierdzone z poszerzoną argumentacją przez Sąd odwoławczy. Dotyczy to w szczególności powodów oddalenia się skazanego z miejsca zdarzenia, czy przyczynienia się pokrzywdzonego do powstania (podkr. SN) wypadku.

Zarzut sformułowany w pkt. 3. nie mógł być uznany za słuszny. Sąd Najwyższy dzieląc pogląd wyrażony przez prokuratora w odpowiedzi na kasację, odsyła do wywodów tam zawartych (s. 4 i 5), nie ma bowiem powodów do przytaczania argumentacji zawartej w piśmie procesowym znanym skazanemu i jego obrońcy.

Za nietrafne uznał także Sąd Najwyższy stanowisko obrony odnoszące się do wniosku dowodowego dotyczącego niezapiętych pasów bezpieczeństwa przez pokrzywdzonego. W ocenie Sądu Najwyższego wniosek dowodowy nie może być przeprowadzany „na wszelki wypadek”. Ponadto kwestia mająca być przedmiotem opinii biegłych nie mogła skutecznie wpłynąć na stanowisko Sądu skoro to na kierowcy ciąży obowiązek zapewnienia bezpieczeństwa pasażerowi, a w utrwalonym orzecznictwie podkreśla się, że za zapięcie pasów bezpieczeństwa kierujący pojazdem jest co najmniej współodpowiedzialny (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 listopada 2007 r., II K 370/06, OSNwSK 2007/1/2587; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 marca 2013 r., II KK 169/12, Prok.i Pr.- wkł. 2013/6/14, LEX nr 1288660; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 lutego 2009 r., V KK 405/08, LEX nr 486207, Prok.i Pr.-wkł. 2009/7-8/6, Biul.PK 2009/3/96; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 listopada 2007 r., IV KK 379/07, LEX nr 340585).

Ponadto, analiza akt sprawy wykazała bezspornie, że zarzut opisany w pkt. 5. kasacji jest wręcz nieprawdziwy. Oświadczenie zawarte na k. 240 - wbrew twierdzeniom obrońcy – nie zostało pominięte przy kontroli apelacyjnej. Nie jest też prawdziwe twierdzenie jakoby K.G. nie został przesłuchany na okoliczność tego

oświadczenia. Wskazuje na to lektura protokołu rozprawy z dnia 20 października 2015 r. (k. 268) z której wynika, że K.G. wypowiedział się co do treści „pisemnych wyjaśnień” jednocześnie zaznaczając, iż ich nie podtrzymuje. Nie można też pominąć faktu, że zarówno Sąd pierwszej, jak i drugiej instancji dokonały oceny wyjaśnień skazanego, a ten ostatni również przez pryzmat treści apelacji K.G..

Wreszcie zauważyć należy, że wręcz niemożliwa jest ocena zarzutu opisanego w pkt. 2. kasacji z powodu jego ogólnikowości i braku odrębnego uzasadnienia. Skoro bowiem w uzasadnieniu tego środka zaskarżenia podnosi się szereg naruszeń prawa dokonanych przez Sąd pierwszej instancji i nieskorygowanych przez Sąd odwoławczy, to zarzut „braku dążenia do wyjaśnienia istotnych okoliczności sprawy mogących (a więc hipotetycznych – uwaga SN) przemawiać na korzyść K.G.” może obejmować zarówno okoliczności już omówione lub inne, ale niezwerbalizowane w uzasadnieniu. Tak więc brak konkretnego doprecyzowania treści tego zarzutu powoduje, że Sąd Najwyższy uznał go za bezzasadny w stopniu oczywistym, ponieważ analiza akt sprawy oraz orzeczeń wydanych w toku tego postępowania wskazuje, że zarówno Sąd Rejonowy w S., jak i Sąd Okręgowy w K. dążyły do wyjaśnienia wszystkich istotnych okoliczności sprawy i czyniły to w sposób niedający podstaw do formułowania tego rodzaju zarzutów.

Podsumowując, skarżący nie wykazał naruszeń podnoszonych w zarzutach, dlatego kasacja podlegała oddaleniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

as